

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/711/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5615200330
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5615200330.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci žalobcu Home Credit Slovakia, a. s., so sídlom v Piešťanoch, Teplická 7434/147, IČO: 36 234 176, právne zastúpeného Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA, s. r. o., so sídlom v Trenčíne, 1. mája 173/11, IČO: 47 234 679, proti žalovanej N. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. B., I. XXX/XXX, v konaní o zaplatenie 464,59 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 8C/23/2015-48 zo dňa 23. marca 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovanej zaplatiť žalobcovi 232,17 eur spolu s ročným úrokom z omeškania 5,05 % z istiny 231,39 eur od 17.01.2015 do zaplatenia, vo zvyšku žalobu zamietol. Žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal. Po vykonanom dokazovaní považoval za preukázané, že právny vzťah účastníkov bol založený úverovou zmluvou zo dňa 16.06.2014 pod č. 4406059000, ktorého základné náležitosti sa spravujú Obchodným zákonníkom, zároveň však nemožno opomenúť, že ide o úver spotrebiteľský v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. účinného k 16.06.2014. V úverovej zmluve absentuje obligatórna náležitosť spotrebiteľského úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z., a to výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, nakoľko vo výške mesačnej splátky nie sú identifikované výška splátok istiny, výška splátok úroku a poplatkov. V nadväznosti na uvedené ustálil, že sa jedná o úver bezúročný a bez poplatkov, a pokiaľ žalovaná z neho nevrátila nič, je povinná vrátiť žalobcovi len istinu poskytnutého úveru. Dohodnutá lehota splatnosti úveru bola k 14.12.2015. Žalobca nepreukázal, že oznámenie o predčasnej splatnosti úveru ako jednostranný právny úkon sa dostalo do dispozičnej sféry žalovanej, preto mu priznal právo na zaplatenie dlžných splátok úveru, splatných od 16.07.2014 do 14.03.2015, teda do dňa vyhlásenia rozsudku. Mesačná výška splátky je 25,71 eur, súčin 9 nezaplatených splátok predstavuje 231,39 eur (istiny). Právo na zaplatenie nároku za upomienku II. vo výške 12,- eur žalobcovi z titulu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru nepriznal. Zároveň nepriznal ani právo na zaplatenie zmluvnej pokuty, nakoľko žalobca netvrdil a nepreukázal, kedy sa ju žalovaná zaviazala platiť, v akej výške, za porušenie ktorej povinnosti si ju žalobca v tomto konaní uplatňuje. Pokiaľ sa týkalo úroku z omeškania, tento priznal od 17.07.2014. Žalobca si uplatnil úroky z omeškania od 29.11.2014, kedy bola žalovaná v omeškaní s úhradou piatich splátok, každá vo výške 25,71 eur, celkovo s úhradou sumy 128,55 eur, t. j. za 39 dní omeškania od 29.11.2014 do 06.01.2015, za ktoré si žalobca uplatnil úrok z omeškania pevnou sumou, je potom tento vo výške 0,78 eur. Vo zvyšnej časti tohto nároku súd žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol s poukazom na ust. § 142 ods. 2 a § 151 ods. 1 O. s. p. s tým, že neúspech navrhovateľa ustálil v rozsahu 50,30 % a žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal.

Proti rozsudku okresného súdu v zákonnej lehote doručil odvolanie navrhovateľ. V podanom odvolaní sa nestotožnil s konštatáciou okresného súdu o tom, že nepreukázal, že oznámenie o predčasnej splatnosti ako jednostranný právny úkon sa dostal do dispozičnej sféry žalovanej. Na druhej strane však výzva k

splateniu celého úveru ako hmotnoprávny úkon, ktorý pojednával o strate výhody splátok, je súčasťou žalobného návrhu, a teda nie je možné spochybňovať, že predmetný hmotnoprávny úkon sa dostal do dispozičnej sféry žalovanej spolu s doručenou žalobou. V zmysle § 41 ods. 3 O. s. p. nadmieru všetkých pochybností najskôr dňom doručenia žalobného návrhu žalovanej došlo k uplatneniu práva na tzv. stratu výhody splátok. Pripomenul, že poveril zastupovaním v tejto právnej veci advokátsku kanceláriu, čím sa zvýšila hodnota príslušenstva vymáhanej pohľadávky o trovy právneho zastúpenia odvolacieho konania. Rozsudok okresného súdu žiadal zmeniť, vyhovieť jeho odvolaniu, zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania, ktoré vyčíslil.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v intenciách ust. § 212 ods. 2 písm. b) O. s. p. a postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, dospel k správnym skutkovým zisteniam, avšak nevyvodil správny právny záver. Vzhľadom na procesný postup okresného súdu odvolací súd považoval za potrebné pripomenúť, že prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa tak hmotnoprávnu, ako aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté rozhodnutie vzišlo. Pri rozhodovaní o odvolaní odvolací súd je viazaný tak rozsahom odvolania, ako i dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ tak svojim dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale i dôvody prieskumnej činnosti odvolacieho súdu. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, to znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale tieto nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní danej veci sa zaoberal námietkami navrhovateľa uvedenými v odvolaní a procesným postupom okresného súdu predchádzajúcim vydaniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie veci. Po preskúmaní konania pred okresným súdom odvolací súd došiel k záveru, že okresný súd svoje konanie zaťažil vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie, keď v zmysle ust. § 115a ods. 2 O. s. p. vo veci nenariadil pojednávanie, čím došlo k odňatiu možnosti účastníkov konať pred súdom.

Väčšina procesných oprávnení a povinností účastníka v občianskom súdnom konaní sa realizuje na pojednávaní, kde je účastníkovi umožnené predkladať návrhy, navrhovať a predkladať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonávanému dokazovaniu, k tvrdeniu protistrany, právo záverečnej reči a pod. Uplatnenie týchto konkrétnych práv boli účastníkom odňaté vadným postupom okresného súdu, keď vo veci samej pojednávanie nenariadil a žalobu doručil odporkyni až s napadnutým rozhodnutím vo veci. Ust. § 115a O. s. p. bolo zaradené do Občianskeho súdneho poriadku v súvislosti so snahou urýchliť a zefektívniť konanie, keď bola súdu daná možnosť, nie povinnosť, rozhodovať aj bez nariadenia pojednávania za splnenia zákonom stanovených podmienok. Účelom prijatia tohto ustanovenia bolo zjednodušiť procesný postup súdu iba v jednoduchých veciach, v ktorých sa súd stotožní s návrhom na začatie konania a vyhovie mu. Je v rozpore s účelom tejto normy zamietat' návrh bez nariadenia pojednávania. Preto ak súd dôjde k záveru, že po splnení formálnych predpokladov na rozhodnutie bez nariadenia pojednávania by bolo potrebné návrh, alebo jeho časť, alebo niektorý z uplatnených nárokov zamietnuť, vo veci je potrebné vždy nariadiť pojednávanie.

Základom pre rozhodnutie súdu v prípade nenariadenia pojednávania sú nespochybnené listinné dôkazy predložené účastníkmi konania. V prípade akýchkoľvek pochybností rozsudok bez pojednávania nie je možné vydať, vo veci možno rozhodnúť len na základe listinných dôkazov predložených účastníkmi bez toho, aby sa nimi vykonávalo dokazovanie v zmysle § 120 a nasl. O. s. p. Ak súd rozhodne vo veci bez ústneho pojednávania, nemožno hovoriť o vykonávaní dokazovania. V tomto prípade sa totiž iba súd mimo pojednávania bez prítomnosti účastníkov konania, ich zástupcov oboznamuje s obsahom predložených dôkazov a nemá na základe čoho zákonom prípustným spôsobom ustáliť skutkový stav veci, ktorý je pre meritórne rozhodnutie nevyhnutný.

Postup prvostupňového súdu je aj v rozpore s ust. § 153 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli

medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvod na závažné pochybnosti. V tomto prípade k vykonaniu dokazovania nedošlo. Rozhodnutie prijaté bez vykonania akéhokoľvek dokazovania bez výslovnej opory v zákone pre takýto postup môže mať v konečnom dôsledku za následok porušenie základných práv účastníkov konania, nakoľko hodnotenie dôkazov bez toho, aby bol dôkaz vykonaný, je porušením čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, resp. čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd.

Okresný súd bez toho, aby vykonal vo veci akékoľvek dokazovanie, ustálil, že úverová zmluva uzatvorená medzi účastníkmi 16.06.2014 je úverovou zmluvou bezúročnou a bez poplatkov, ako i to, že žalobca nepreukázal, že oznámenie o predčasnej splatnosti úveru ako jednostranný právny úkon sa dostal do dispozičnej sféry žalovanej. Bez vykonaného dokazovania podľa procesných pravidiel upravených v ust. § 120 a nasl. O. s. p. nemôže byť táto otázka ustálená, nakoľko nie je vylúčené, že v prípade nariadenia pojednávania a účasti žalovanej na pojednávaní by prevzatie oznámenia o predčasnej splatnosti úveru ako jednostranného právneho úkonu zo strany navrhovateľa mohla odporkyňa potvrdiť.

Postup okresného súdu sa javí ako nepredvídateľný a prekvapivý a je v rozpore s právom účastníka na spravodlivý súdny proces. Okresný súd ponechal bez povšimnutia ust. § 118 ods. 2 O. s. p., v ktorom zákonodarca upravil postup sudcu vo vzťahu k nesporným skutočnostiam a sporným skutočnostiam, a práve z hľadiska uplatnenia procesných práv účastníka je tu významná povinnosť súdu upozorniť ho na právne významné skutkové tvrdenia, ktoré ostali medzi účastníkmi sporné, resp. nepreukázané.

Za nie bez významu ďalej odvolací súd považuje za potrebné upozorniť, že okresný súd na jednej strane vyslovil, že v dôsledku absencie identifikácie výšky istiny, úrokov a poplatkov v mesačných splátkach dojednaných medzi účastníkmi nastala fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti z poskytnutého spotrebiteľského úveru, na druhej strane, pokiaľ priznal navrhovateľovi právo na zaplatenie dlžných splátok úveru splatných od 16.07.2014 do 14.03.2015, teda ku dňu vyhlásenia rozsudku, vynásobil mesačnú výšku splátky dohodnutej medzi účastníkmi 25,71 eur počtom mesiacov s tým, že súčin 9 nezaplatených splátok predstavuje 231,39 eur (istiny). Okresný súd si zrejme neuvedomil, že vo výške splátky dohodnutej medzi účastníkmi 25,71 eur je zahrnutá tak splátka úroku, ako i splátka poplatkov, a teda pokiaľ by súd pristúpil k ustáleniu dôvodnosti nároku navrhovateľa týmto spôsobom, priznal by navrhovateľovi i úroky a poplatky, ktoré boli v splátke zahrnuté.

V preskúmvanej veci okresný súd konštatoval, že v úverovej zmluve uzatvorenej medzi účastníkmi absentuje obligatórna náležitosť spotrebiteľského úveru, vyplývajúca z ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. v platnom znení, pričom túto skutočnosť navrhovateľ v podanom odvolaní nespochybňoval. Ak by sme potom vychádzali z bezúročnosti a bezpoplatkovosti navrhovateľom poskytnutého úveru, ako i skutočnosti, že tento bol poskytnutý vo výške 392,- eur a na úhradu úveru, žalovaná neposkytla žiadne plnenie, zostáva iba ustáliť, či je pohľadávka uplatnená navrhovateľom v konaní splatná alebo nie.

Vychádzajúc potom zo všetkých skutočností, ktoré v rámci preskúmania veci odvolacím súdom vyšli najavo, odvolací súd zrušil rozsudok okresného súdu v celom rozsahu, vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, aby okresný súd v prvom rade vytýčil vo veci pojednávanie, vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, splnil si vo vzťahu k účastníkom povinnosť vyplývajúcu preňho z ust. § 118 ods. 2 O. s. p. a vo veci opätovne rozhodol. Vady konania pred súdom prvého stupňa mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci vo všetkých výrokoch napadnutého rozhodnutia, preto odvolací súd musel prihliadnuť na vadný procesný postup okresného súdu, ktorý viedol k zrušeniu rozhodnutia okresného súdu a opätovnému vráteniu veci na nové prejednanie.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.